

Ako v Bratislave postaviť novú nemocnicu

Pohľad z ministerstva financií

Ako by to mohlo vyzerat'..

- **Southmead Hospital, UK**
 - dokončenie máj 2014
 - 800 postelí
 - 600 mil. eur

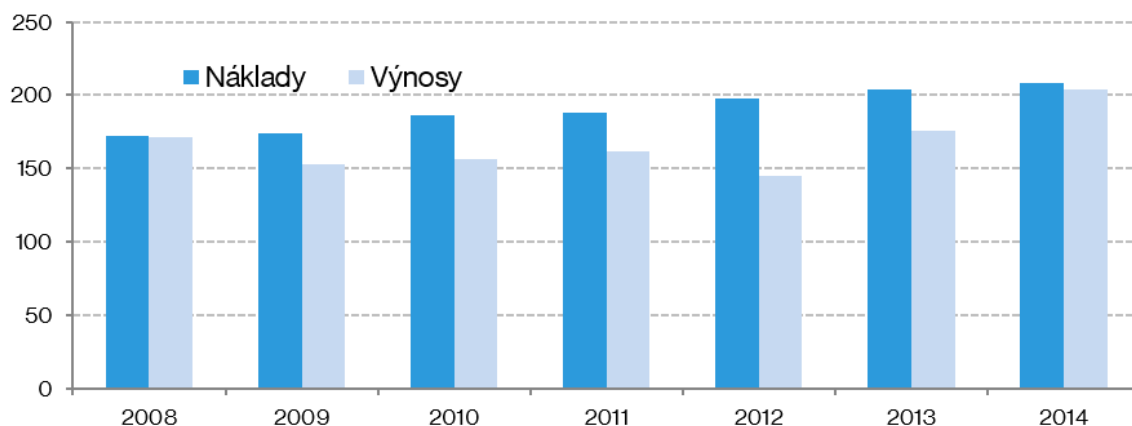

- **Enniskillen Hospital, N. Ireland**
 - dokončenie jún 2012
 - 300 postelí
 - 350 mil. eur

Výstavba novej nemocnice alebo rekonštrukcia?

- Univerzitná nemocnica v Bratislave (UNB) je dlhodobo stratová, deficit asi 30 mil. eur ročne
- Podpriemerná obsadenosť lôžok, nízka produktivita, predimenzované priestory, nevyhovujúci funkčný a technický stav

Graf 1: Náklady a výnosy Univerzitnej Nemocnice Bratislava* (mil. eur)

* Očistené o finančný príspevok 90 mil.eur zo strany vlády (celkový objem príspevku 113,7 mil.eur, z toho 23,7 mil.eur návratný finančný príspevok)

Zdroj: IFP na základe údajov www.registeruz.sk

Lepšia hodnota za verejné peniaze

- ekonomicky hodnotiť všetky rozhodnutia verejného sektora - **prevádzku, investície, politiky a reguláciu**
- predbežne (ex ante) vládnu agentúrou aj následne (ex post) nezávislou agentúrou
- na úrovni jednotlivých väčších projektov/rozhodnutí, ale pravidelne aj celej výdavkovej obálky (revízie výdavkov)
- klásť dôraz na výsledky (programové rozpočtovanie)
- porovnávať sa voči najlepším doma aj v zahraničí, verejne, transparentne a s dobrými údajmi

Komplexné ekonomické hodnotenie

- Pomenovať ciele
- Identifikovať a popísať rôzne možnosti, ako ich dosiahnuť
- Kvantifikovať všetky náklady a prínosy, v ich súčasnej hodnote, pre celú spoločnosť
 - Nielen formálne, účtovnícky a čiastkovo (len na vybranú skupinu občanov, iba na verejné financie, podnikanie, a pod.), ako je to v prípade doložiek vplyvov dnes.
- Kvantifikovať neistotu, prostredníctvom modelovania alebo analýzy senzitivity

Alternatívne riešenia

- Urobiť minimum (odstránenie havarijného stavu)
 - Rekonštrukcia
 - Výstavba novej nemocnice (PSC) + rekonštrukcia Petržalky
 - Výstavba novej nemocnice (PPP) + rekonštrukcia Petržalky
-
- Výhodnosť jednotlivých alternatív hodnotíme na základe ich čistej súčasnej hodnoty finančných tokov (tržby a náklady). Nekvantifikujeme benefity z kvalitnejších zdravotníckych služieb
 - Údaje zo štúdie realizovateľnosti + realistické kľúčové parametre
 - Len minimalizácia nákladov!

Spoločné predpoklady modelovania

- Obdobie prevádzky UNB na roky 2016 až 2019
- Rast prevádzkových nákladov aj výnosov o 2%
- Diskont = 2% = náklady na financovanie štátu
- Štát stavia (rekonštruuje) o 15% drahšie ako súkromník
 - na základe 5 štúdií
- Úspory na prevádzkových nákladoch modelované vždy od roku 2020

Urobiť minimum

Urobiť minimum (A0) - predpoklady

CapEx v prvých 10 rokoch	44,2 mil. eur
Úspora prevádzkových nákladov pri transformácii	16,9%
Medziročný rast nákladov a výnosov -inflácia	2%
Čistá súčasná hodnota variantu (NPV)	-91 mil. eur
Vnútorne výnosové percento (IRR)	-3,5%

- Minimálne investície na odstránenie havarijného stavu
- Transformácia organizačnej štruktúry a prevádzky
- Potrebné ďalšie investície každých 10 rokov
- Výsledkom je pozitívny výsledok hospodárenia v roku 2020
- Kapitálové výdavky prebrané zo Záverečnej správy (EY)

Rekonštrukcia

Predpoklady variantu rekonštrukcia (A1)

Kapitálové výdavky (CapEx) upravené o 15 % predraženie	97,8 mil. eur
Úspora na celkových OpEx okrem energií v roku 2020	16,5%
Úspora na energiách na základe lepšieho obstarávania a efektívnosti (úsporné žiarovky)	29%
Úspora na energiách na základe rekonštrukcie, zateplovanie	25%
Čistá súčasná hodnota variantu (NPV)	-99mil. eur
Vnútorne výnosové percento (IRR)	-4.0%

- Náklady na rekonštrukciu na základe benchmarkovania slovenských nemocníc (405eur/ m²) navýšené o 15%
- Životnosť 20 rokov a potom sanácia, ako pri urobiť minimum
- Úspora na prevádzke ako pri variante urobiť minimum, ale dodatočná aj na energiách – celková úspora 17,5%

Výstavba novej UNB štátom

Predpoklady výstavby novej budovy UNB, PSC (A2)

CapEx na rekonštrukciu nemocnice Petržalka navýšené o 15% predraženie	26,5 mil. eur
Kapitálové výdavky (CapEx) na výstavbu novej nemocnice upravené o 15% predraženie	345 mil. eur
Úspora nemocnice Petržalka z OpEx okrem energií v roku 2020	16,43%
Úspora nemocnice Petržalka na energiách (lepšieho obstarávanie a efektívnosť - úsporné žiarovky)	28,57%
Úspora nemocnice Petržalka na energiách (na základe rekonštrukcie, zatepľovanie)	25%
Úspora na OpEx pre novú budovu UNB v roku 2020	25%
Čistá súčasná hodnota variantu (NPV)	72 mil. eur
Vnútorne výnosové percento (IRR)	2,9%

- Nahradenie nemocnice na Kramároch, v Ružinove a na Mickiewiczovej novou budovou a rekonštrukcia Petržalky.
- Stavebné náklady novej nemocnice na základe Nemocnice sv. Michala plus 15% predraženie
- Rekonštrukcia Petržalky rovnako ako vo variante rekonštrukcia

Výstavba novej UNB cez PPP

Predpoklady výstavby novej budovy UNB, PPP (A3)

Kapitálové výdavky (CapEx) na rekonštrukciu nemocnice Petržalka navýšené o 15% predraženie	26,5 mil. eur
Kapitálové výdavky (CapEx) na výstavbu novej budovy nemocnice	300 mil. eur
Rovnaké predpoklady úspory na OpEx nemocnice Petržalka v roku 2020	ako v A1 a A2
Úroková sadzba dlhu súkromného partnera	6,5%
Požadovaná návratnosť súkromného partnera	13,5%
Zadĺženie súkromného partnera	50%
Úspora na OpEx pre novú budovu UNB v roku 2020	25%
Čistá súčasná hodnota variantu (NPV)	-387 mil. eur
Vnútorne výnosové percento (IRR)	-19,5%
Ročný príspevok od štátu pre súkromného partnera (prvých 20 rokov od spustenia prevádzky)	21,9 mil. eur

- Nahradenie nemocnice na Krámároch, v Ružinove a na Mickiewiczovej novou budovou a rekonštrukcia Petržalky.
- Stavebné náklady novej nemocnice na základe Nemocnice sv. Michala plus 15% predraženie
- Rekonštrukcia rovnaký predpoklad ako vo variante rekonštrukcia

Zhrnutie alternatív

Porovnanie finančných nákladov variantov

	Čistá súčasná hodnota (NPV)	Vnútorne výnosové percento (IRR)	Nekvantifikované náklady	Nekvantifikované benefity
A0: Urobiť minimum	-91 mil. eur	-3,5%		
A1: Rekonštrukcia	-99 mil. eur	-4,0%	Projektové náklady a náklady na obstarávanie	Kvalitnejšia zdravotná starostlivosť Vyšší komfort užívateľov
A2: Výstavba novej budovy UNB štátom	72 mil. eur	2,9%	Projektové náklady a náklady na obstarávanie	Kvalitnejšia zdravotná starostlivosť Vyšší komfort užívateľov
A3: Výstavba novej budovy UNB cez PPP	-387 mil. eur	-19,5%	Projektové náklady a náklady na obstarávanie	Kvalitnejšia zdravotná starostlivosť Vyšší komfort užívateľov Vyššia efektívnosť súkromníka ako štátu Minimálne riziko navýšenia výdavkov pre štát

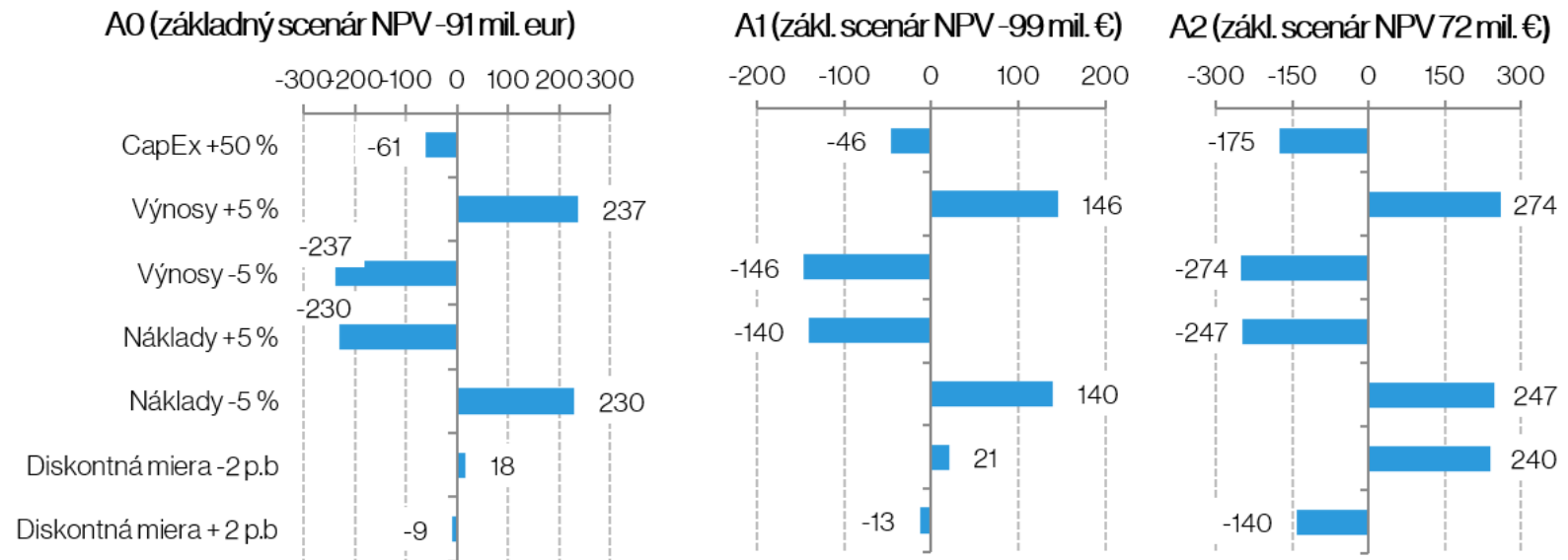
Analýza senzitivity – 3 scenáre

	Základný scenár	Scenár „drahé financovanie“	Scenár „netrpezlivá verejnosť“
Diskontná sadzba	2%	3,5%	5%
Úroková sadzba	2%	3,5%	2%

- Sadzby v *základnom scenári* odrážajú súčasné náklady financovania dlhodobého dlhu.
 - Rovnaká sadzby pre diskontovanie aj úročenie (Keeler-Cretinov paradox).
- Sadzby v *scenári „drahé financovanie“* vychádzajú z implicitných nákladov dlhu (už emitovaných dlhopisov)
- *Scenár „netrpezlivá verejnosť“* odráža silnú preferenciu verejnosti mať projekt hotový čím skôr.

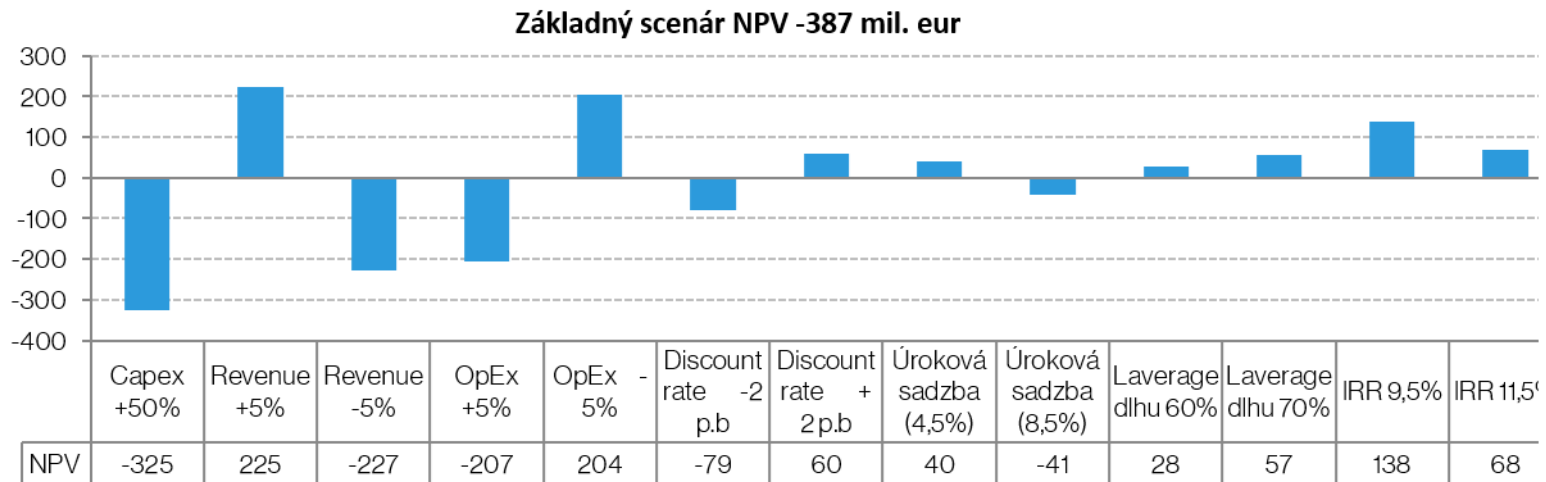
Analýza senzitivity (1)

Analýza senzitivity - zmena NPV oproti základnému scenáru (mil. eur)

Analýza senzitivity (2)

Analýza senzitivity - zmena NPV oproti základnému scenáru v variante A3 (mil. eur)

Zhrnutie

- Všetky varianty sú lepšie ako nerobiť nič
 - Nerealistické, ale NPV budúcich prevádzkových strát by bola do roku 2039 takmer - 900 mil. eur
- Výstavba novej nemocnice je najlepšou možnosťou riešenia súčasného akútneho stavu
- Stavať cez PPP sa oplatí len v prípade výrazne efektívnejšej výstavby a hospodárenia súkromníka v porovnaní s manažmentom verejného sektora
- **Toto je najdôležitejší predpoklad, ktorý je potrebné preukázať vláde aj verejnosti**